

Źródłem informacji dotyczących budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowanych w niniejszym opracowaniu są sprawozdania Ministerstwa Finansów.

Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 I 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowią również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 1515, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 1445, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 1392, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 513, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014 poz. 119, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 1053, z późniejszymi zmianami).

*
* *
*

Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego

Według stanu w dniu 1 stycznia 2015 r., na terenie województwa podlaskiego funkcjonowało 14 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu oraz 118 gmin¹. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gmin oraz powiatów i sporządzają jeden budżet, dlatego też dochody i wydatki gmin podane zostały bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu przedstawiono łącznie dla części gminnej oraz powiatowej. Zatem dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą 115 gmin, wśród których 10 posiadało status gminy miejskiej, 27 – gminy miejsko-wiejskiej, a 78 – gminy wiejskiej. Liczba jednostek na poszczególnych poziomach podziału terytorialnego i ich status nie uległy zmianie w porównaniu z poprzednim rokiem.

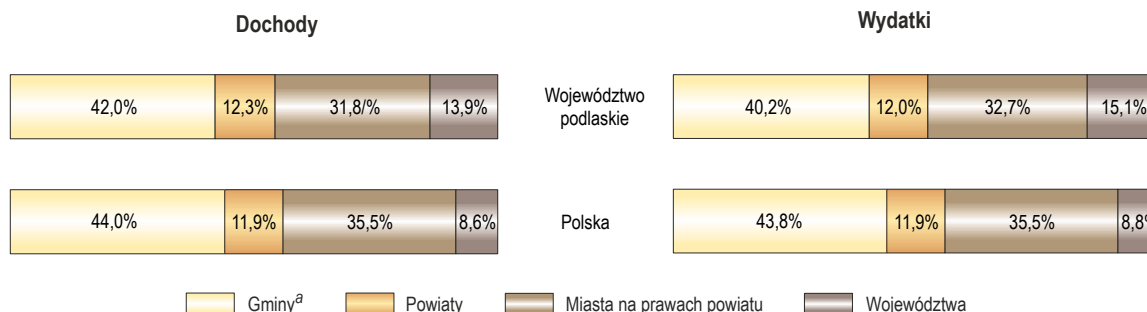
Tabl. 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r.

Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Wynik	Do- chody	Wy- datki	Do- chody	Wy- datki	Wynik	Do- chody	Wy- datki
						na 1 mieszkańca				
	w tysiącach złotych			2014=100		w złotych			2014=100	
O g ó ł e m	6107168,1	6167473,9	-60305,8	96,7	101,4	5131	5182	-51	96,9	101,6
Gminy ^a	2568966,9	2482025,8	86941,2	104,5	100,5	3369	3255	114	105,0	100,9
miejskie	514986,2	505505,5	9480,7	106,1	104,6	3094	3037	57	106,5	105,0
miejsko-wiejskie	764912,2	735315,9	29596,3	104,3	99,8	3166	3043	122	104,7	100,1
wiejskie	1289068,6	1241204,4	47864,2	104,0	99,3	3637	3502	135	104,6	99,8
Powiaty	749322,7	737576,9	11745,8	102,3	100,8	983	967	15	102,8	101,3
Miasta na prawach powiatu	1941312,3	2017175,8	-75863,5	82,3	94,3	4539	4716	-177	82,2	94,2
Województwo	847566,2	930695,4	-83129,2	110,6	125,1	712	782	-70	110,9	125,4

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2015 r. jednostki samorządu terytorialnego województwa podlaskiego osiągnęły dochody ogółem w wysokości 6107,2 mln zł. Były one o 3,3% niższe od uzyskanych w 2014 r. (w kraju natomiast wzrosły o 2,4%) i stanowiły 3,1% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z terenu całego kraju.

STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2015 R.

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Spośród jednostek poszczególnych szczebli w województwie podlaskim największy udział w realizacji dochodów, wynoszący 42,0% (w 2014 r. – 38,9%), miały gminy. Stosunkowo duży odsetek, sięgający 31,8% (rok

¹ W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

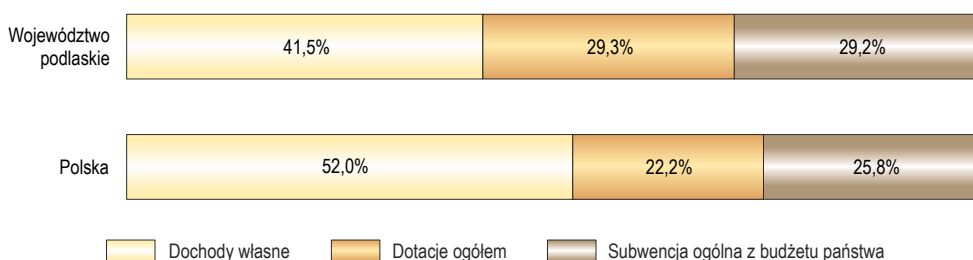
wcześniej – 37,4%), stanowiły dochody miast na prawach powiatu. Udział dochodów województwa ukształtował się na poziomie 13,9% (przed rokiem – 12,1%), zaś powiatów – 12,3% (w poprzednim roku – 11,6%).

Z ogólnej kwoty dochodów jednostek samorządu terytorialnego na dochody własne przypadało 2534,2 mln zł (41,5% dochodów ogółem), co oznacza spadek o 6,4% w stosunku do 2014 r. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w miastach na prawach powiatu – 56,2% i gminach – 43,1%, zaś mniejszy w powiatach – 26,4% oraz województwie – 16,1%. Spośród kategorii znaczących w strukturze dochodów własnych wyższe niż w 2014 r. były wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (o 8,6%) oraz dochody z tytułu podatku od nieruchomości (o 4,5%).

W 2015 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały dotacje w kwocie 1790,2 mln zł (29,3% dochodów ogółem), tj. o 0,8% niższej niż rok wcześniej. Dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich ukształtowały się na poziomie 719,2 mln zł. Udział ogólnej kwoty dotacji w dochodach jednostek samorządu terytorialnego wahał się od 14,1% w miastach na prawach powiatu do 70,0% w województwie.

Ponadto jednostkom samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w kwocie 1782,7 mln zł (29,2% dochodów ogółem), czyli o 1,3% niższej niż rok wcześniej. Ich dominujący składnik (69,9%) stanowiła część oświatowa – 1245,5 mln zł. Największy udział subwencji ogólnej odnotowano w dochodach powiatów (38,6%), a najmniejszy – w dochodach województwa (13,9%).

STRUKTURA DOCHODÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

W 2015 r. dochody ogółem wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego przypadające na 1 mieszkańca województwa podlaskiego ukształtowały się na poziomie 5131 zł, tj. o 3,1% niższym niż w 2014 r. Dochody miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły 4539 zł (o 17,8% mniej niż w poprzednim roku), gmin – 3369 zł (o 5,0% więcej), powiatów – 983 zł (o 2,8% więcej), a województwa – 712 zł (o 10,9% więcej).

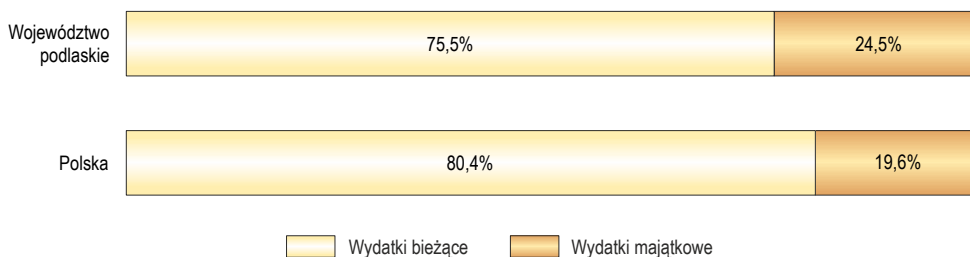
Łączne wydatki wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego poniesione w 2015 r. wyniosły 6167,5 mln zł i były o 1,4% wyższe niż w 2014 r., zaś w skali kraju odnotowano spadek o 0,2%. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego stanowiły 3,1% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Wśród jednostek samorządu terytorialnego w województwie najwyższą kwotę wydały gminy – 2482,0 mln zł (wzrost o 0,5% w skali roku), a następnie miasta na prawach powiatu – 2017,2 mln zł (spadek o 5,7%). Wydatki województwa ukształtowały się na poziomie 930,7 mln zł (o 25,1% wyższym niż w poprzednim roku), a powiatów – 737,6 mln zł (o 0,8% wyższym).

Głównym obciążeniem budżetów jednostek samorządu terytorialnego były wydatki bieżące. W 2015 r. wyniosły one 4657,7 mln zł i stanowiły 75,5% wydatków ogółem. Z tej kwoty najwięcej, bo aż 1883,8 mln zł (30,5% łącznych wydatków jednostek samorządu terytorialnego) przeznaczono na wynagrodzenia, a 1038,9 mln zł (16,8%) na zakup materiałów i usług. Analizując strukturę wydatków jednostek samorządu terytorialnego poszczególnych szczebli można stwierdzić, że najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w miastach na prawach powiatu (86,2%), zaś najniższy – w województwie (35,5%). Największy odsetek środków przeznaczonych na wynagrodzenia stwierdzono w powiatach (39,5%), a najmniejszy – w województwie (8,7%). Zakup materiałów i usług stanowił największe obciążenie dla budżetów miast na prawach powiatu (21,8% ich łącznych wydatków), a najmniejsze – dla budżetu województwa (8,0%). W budżecie województwa istotną pozycją wydatków były dotacje, stanowiące 11,2% ich ogólnej kwoty, podczas gdy udział dotacji w wydatkach gmin wyniósł tylko 4,4%.

W 2015 r. jednostki samorządu terytorialnego przeznaczyły na wydatki majątkowe 1509,8 mln zł (24,5% wydatków ogółem), tj. o 1,8% więcej niż w 2014 r. Z tego na inwestycje przekazano 1490,6 mln zł (24,2% wydatków ogółem), co stanowiło niemal całość wydatków majątkowych (98,7%). Na wydatki majątkowe najwięcej przekazano z budżetu województwa (64,5% ogólnych wydatków województwa), a najmniej z budżetów miast na prawach powiatu (13,8%).

STRUKTURA WYDATKÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

W 2015 r., podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej miały nakłady na oświatę i wychowanie (29,3%) oraz na transport i łączność (18,3%). Środki przeznaczone na oświatę i wychowanie były największym obciążeniem dla budżetów miast na prawach powiatu i gmin (stanowiąc odpowiednio 38,4% i 34,1% wydatków tych jednostek samorządu terytorialnego), a wydatki na transport i łączność – dla budżetu województwa (54,1%). Ważną pozycję w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego zajmowała również pomoc społeczna (12,5%) oraz administracja publiczna (8,6% wydatków ogółem). Wydatki na pomoc społeczną najwyższy udział miały w gminach (16,3% wydatków gmin ogółem) i miastach na prawach powiatu (13,6% wydatków miast na prawach powiatu ogółem), natomiast środki na administrację publiczną stanowiły najwyższy odsetek w wydatkach gmin i powiatów (odpowiednio 11,1% i 10,4%).

Łączne wydatki wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2015 r. osiągnęły 5182 zł (o 1,6% więcej niż przed rokiem), przy czym w miastach na prawach powiatu wyniosły 4716 zł (o 5,8% mniej), w gminach – 3255 zł (o 0,9% więcej), w powiatach – 967 zł (o 1,3% więcej), a z budżetu województwa – 782 zł (o 25,4% więcej).

Jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa podlaskiego zamknęły 2015 r. łącznym deficytem w wysokości 60,3 mln zł, wobec nadwyżki odnotowanej w 2014 r., kiedy to poziom wydatkowanych środków był o 232,1 mln zł niższy od uzyskanych dochodów. Budżet województwa i budżety miast na prawach powiatu zamknęły się deficytem w wysokości odpowiednio 83,1 mln zł i 75,9 mln zł, natomiast nadwyżkę – odpowiednio w kwocie 86,9 mln zł i 11,7 mln zł – odnotowano w budżetach gmin i powiatów.

Budżety gmin

W 2015 r. łączne dochody gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie podlaskim wyniosły 2569,0 mln zł i stanowiły 2,9% dochodów wszystkich gmin w kraju. W odniesieniu do 2014 r. dochody te wzrosły o 4,5% (w kraju o 3,7%), przy czym dochody gmin miejskich zwiększyły się o 6,1%, gmin miejsko-wiejskich – o 4,3%, a wiejskich – o 4,0%.

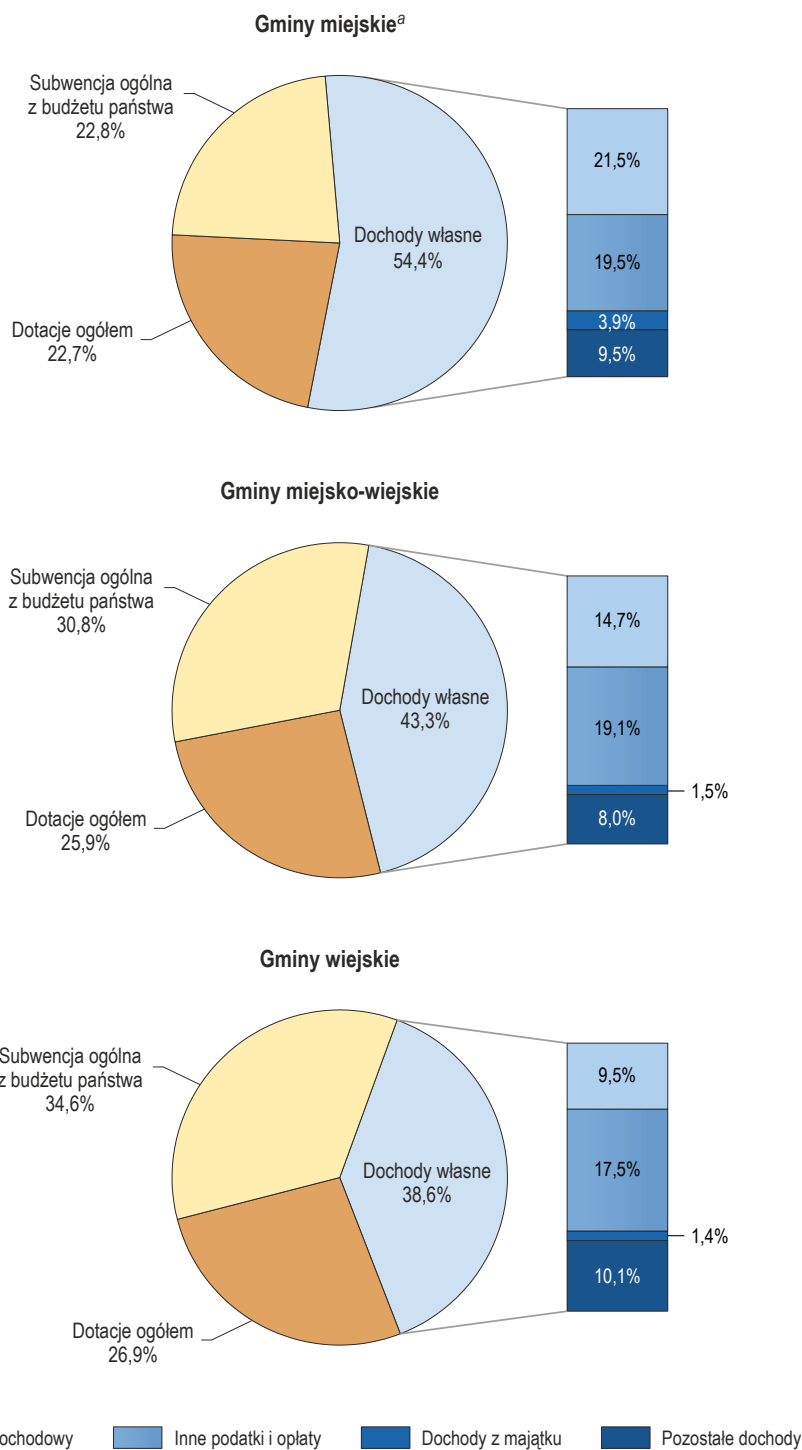
Największy udział w dochodach gmin ogółem w województwie miały gminy wiejskie – 50,2%. Dochody gmin miejsko-wiejskich stanowiły 29,8%, a gmin miejskich – 20,0% dochodów wszystkich gmin.

W omawianym roku głównym źródłem wpływów do budżetów gmin były dochody własne w kwocie 1108,5 mln zł, tj. o 5,6% wyższej niż w 2014 r. Stanowiły one 43,1% ogólnych dochodów tej grupy jednostek samorządu terytorialnego. Ich udział w dochodach poszczególnych gmin był zróżnicowany i wahał się od 69,4% w gminie Orla do 17,6% w gminie Zbójna. Wysokim poziomem tego wskaźnika charakteryzowały się także gminy Supraśl (66,6%), Narewka (66,5%) oraz gmina wiejska Suwałki (66,2%). W 26 gminach województwa podlaskiego udział dochodów własnych w dochodach ogółem przekraczał 50%. Największą część (30,9%) dochodów własnych gmin stanowił podatek od nieruchomości, z którego wpływy wyniosły 342,8 mln zł i były o 5,2% wyższe niż przed rokiem. Istotną pozycję w strukturze dochodów własnych gmin zajmował także udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, który wyniósł 334,7 mln zł (30,2% dochodów własnych gmin).

Dochody gmin z tytułu dotacji w 2015 r. osiągnęły 661,8 mln zł, co oznacza wzrost o 6,1% w ujęciu rocznym. Ich odsetek w łącznych dochodach omawianych jednostek samorządu terytorialnego ukształtował się na poziomie 25,8%. Największy udział w ogólnej kwocie dotacji, sięgający 69,9%, miały dotacje celowe z budżetu państwa, a ich wartość ukształtowała się na poziomie 462,5 mln zł (18,0% dochodów gmin ogółem). Środki z tytułu dotacji stanowiły największy odsetek w ogólnych dochodach gmin: Zbójna (32,8%), Rutka-Tartak (28,3%), Filipów (26,5%), Jedwabne (25,2%) i Rutki (25,1%), natomiast najmniejszy – w gminie Mielnik (4,5%), gminie miejskiej Wysokie Mazowieckie (6,0%) oraz gminach Supraśl (11,7%) i Białowieża (12,0%).

W 2015 r. gminy województwa podlaskiego otrzymały z budżetu państwa subwencję ogólną w wysokości 798,7 mln zł, tj. o 1,8% wyższą niż w 2014 r., a jej udział w strukturze łącznych dochodów gmin ukształtował się na poziomie 31,1%. Główną składową subwencji stanowiła część oświatowa, na którą przypadło 65,2% jej ogólnej kwoty. Udział subwencji ogólnej w dochodach poszczególnych gmin kształtował się między 56,6% w Wiźnie, a 7,2% w Mielniku. Wysoki udział dochodów z tego źródła odnotowano również w gminach: Mały Płock (51,2%), Turośl (50,6%) oraz Przytuły (49,3%).

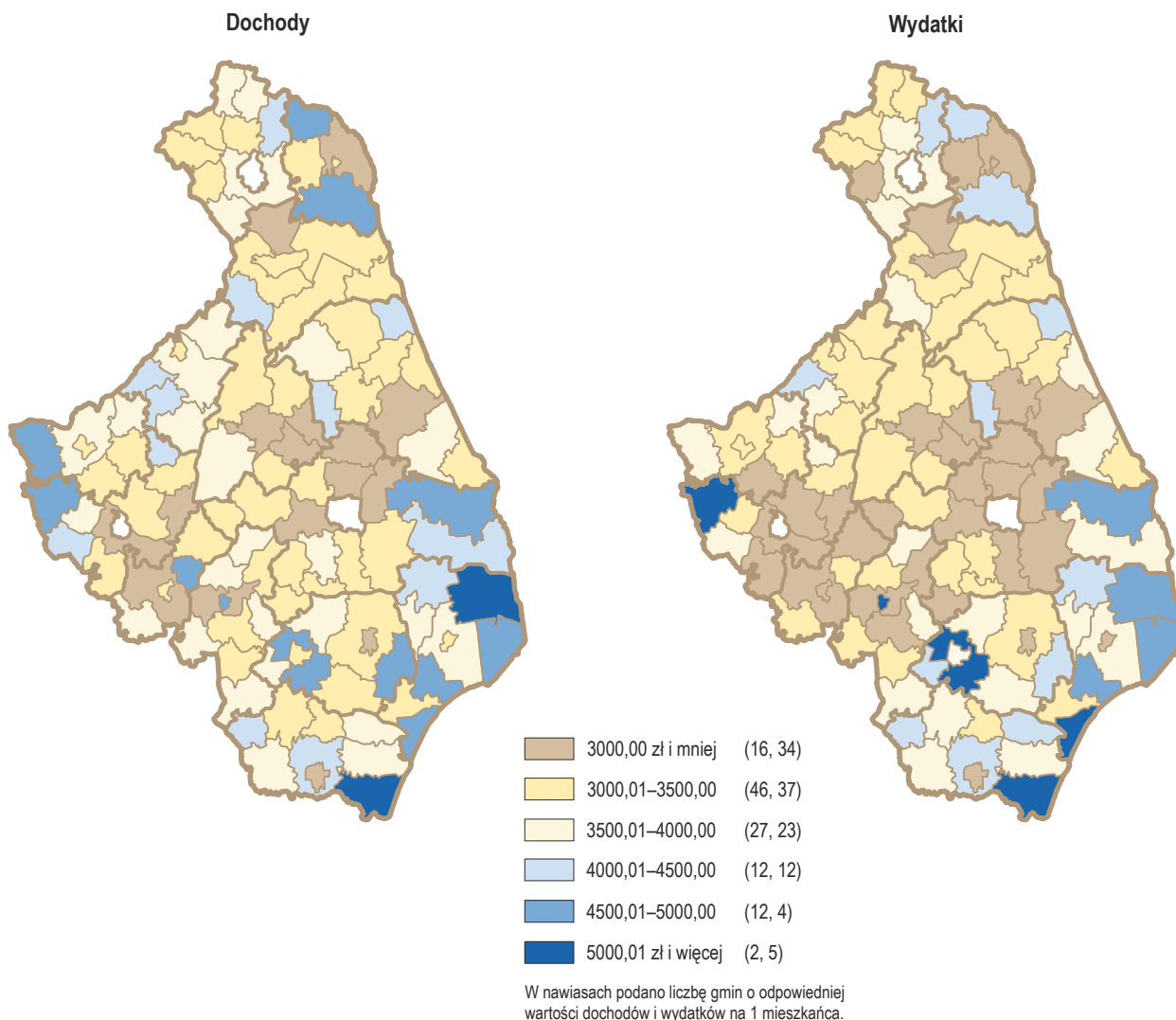
STRUKTURA DOCHODÓW GMIN WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2015 r. dochody gmin województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3369 zł, tj. o 5,0% więcej niż przed rokiem. Najwyższą ich wartość odnotowano w gminach Mielnik – 9929 zł (wzrost o 40,4% w stosunku do 2014 r.) i Narewka – 5035 zł (spadek o 1,4%) oraz gminie miejskiej Wysokie Mazowieckie – 4979 (wzrost o 40,7%). Najniższe dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca stwierdzono w gminach wiejskich Zambrów – 2653 zł (spadek o 3,6% w odniesieniu do poprzedniego roku) i Wysokie Mazowieckie – 2655 zł (spadek o 1,1%).

DOCHODY I WYDATKI GMIN^a NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W omawianym roku łączne wydatki gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie podlaskim wyniosły 2482,0 mln zł i stanowiły 2,9% wydatków wszystkich gmin w Polsce. W odniesieniu do 2014 r. ich wartość zwiększyła się o 0,5% (w kraju o 1,0%). Wzrost wydatków o 4,6% w skali roku odnotowano w gminach miejskich województwa, natomiast spadek w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich odpowiednio o 0,2% i 0,7%.

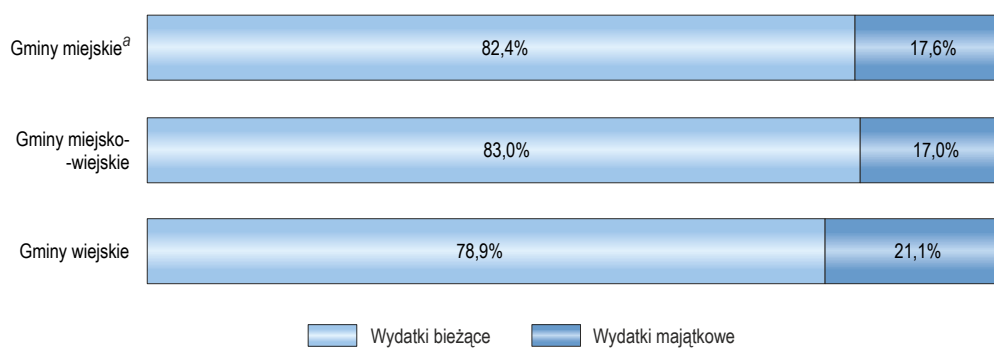
Największy udział w łącznych wydatkach gmin w regionie miały gminy wiejskie (50,0%), następnie gminy miejsko-wiejskie (29,6%), a najmniejszy – gminy miejskie (20,4%).

Głównym obciążeniem budżetów gmin były wydatki bieżące, które wyniosły łącznie 2005,6 mln zł i stanowiły 80,8% wydatków ogółem, a ich wartość wzrosła o 1,0% w odniesieniu do 2014 r. W strukturze wydatków gmin 32,1% (797,2 mln zł) stanowiły wynagrodzenia, które wzrosły o 2,8% w stosunku do poprzedniego roku. Największy udział wynagrodzeń odnotowano w wydatkach gminy Jasionówka (42,6%), gminy miejskiej Siemiatycze (42,3%) oraz gminy Janów (42,1%). Najmniejszy odsetek środków przeznaczono na ten cel w gminach Mielnik (15,2%) i Brańsk (19,7%). Duże znaczenie wśród wydatków bieżących gmin miały także świadczenia na rzecz osób fizycznych. W 2015 r. gminy województwa podlaskiego przeznaczyły na ten cel 367,9 mln zł, tj. 14,8% ogółu wydatkowanych środków, co oznacza spadek o 2,0% w odniesieniu do poprzedniego roku. Udział

środków przeznaczonych na ten cel w wydatkach poszczególnych gmin był zróżnicowany i wahał się od 25,0% w gminie Jasionówka do 4,4% w gminie miejskiej Wysokie Mazowieckie. Wysokim poziomem tego wskaźnika charakteryzowały się także gminy: Rutki i Miastkowo (po 22,9%) oraz Krynki (22,0%).

Poza wydatkami bieżącymi, gminy ponosiły wydatki majątkowe, które w 2015 r. wyniosły 476,4 mln zł i były o 1,6% niższe w odniesieniu do zanotowanych w poprzednim roku. Stanowiły one 19,2% łącznych wydatków omawianych jednostek samorządu terytorialnego i prawie w całości (99,6%) zostały przeznaczone na inwestycje. W 2015 r. poziom wydatków inwestycyjnych poniesionych przez gminy osiągnął wartość 474,5 mln zł i zmniejszył się w skali roku o 1,4%. W poszczególnych gminach udział środków przeznaczonych na inwestycje w ogólnej puli wydatków był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 56,0% w gminie miejskiej Wysokie Mazowieckie do 0,5% w gminie miejskiej Sejny. Znaczącą część swoich wydatków przeznaczyły na inwestycje również gminy Brańsk (53,3%) i Mielnik (44,2%) oraz gmina wiejska Siemiatycze (43,7%).

STRUKTURA WYDATKÓW GMIN WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W strukturze wydatków gmin województwa podlaskiego według działów największy udział miały: oświata i wychowanie (34,1%), pomoc społeczna (16,3%) i administracja publiczna (11,1%). W 2015 r. wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły 845,3 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosły o 1,3%. Największy odsetek wydatków na ten cel przeznaczyły gminy: Mały Płock (48,5%), wiejska Łomża (47,1%), Piątnica (46,6%) i Śniadowo (46,5%), zaś najmniejszy – Mielnik (11,7%) i Brańsk (17,6%). Wydatki w zakresie pomocy społecznej zamknęły się w kwocie 404,5 mln zł, tj. o 0,8% większej niż przed rokiem. Największą część wydatków w tym dziale zanotowano w gminach: miejskiej Hajnówka (24,4%), Filipów (23,8%), Rutki (23,1%) i Łapy (22,4%), a najmniejszą – w gminach Mielnik (4,7%) i miejskiej Wysokie Mazowieckie (5,4%). Na administrację publiczną wydano łącznie 276,0 mln zł, tj. o 4,8% więcej niż w poprzednim roku. Największą część środków budżetowych wydatkowano na ten cel w gminach: Zawady (23,2%), Szudziałowo (23,0%) i Ciechanowiec (22,5%), natomiast najmniejszą – w gminie miejskiej Wysokie Mazowieckie (3,8%) oraz w gminach: Gródek (6,6%), miejskiej Hajnówka (7,0%) i wiejskiej Brańsk (7,1%).

W 2015 r. wydatki gmin w województwie podlaskim przypadające na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 3255 zł i były o 0,9% wyższe niż rok wcześniej. Najwięcej środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatkowały gmina Mielnik (11159 zł), gmina miejska Wysokie Mazowieckie (5489 zł) oraz gmina Zbójna (5132 zł), natomiast najniższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniosły gminy Choroszcz (2188 zł) i Czarna Białostocka (2367 zł).

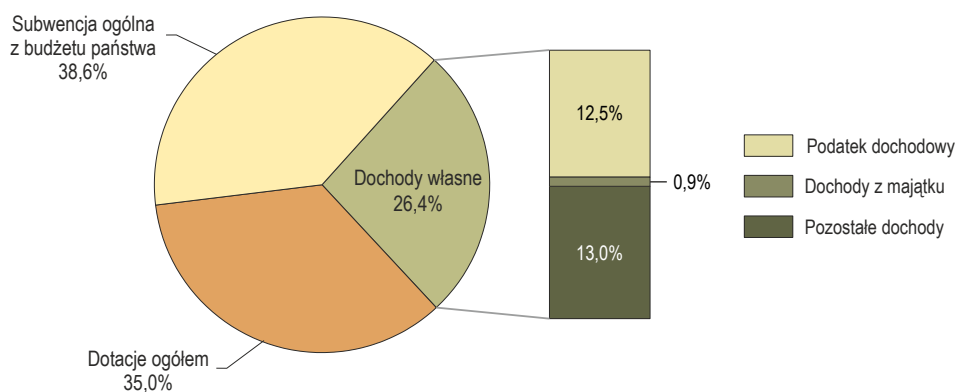
Gminy województwa podlaskiego zamknęły 2015 r. łączną nadwyżką w kwocie 86,9 mln zł (przed rokiem – deficytem 12,4 mln zł). Wśród 82 gmin, które wypracowały nadwyżkę budżetową największą grupę (79,3%) stanowiły gminy o relacji wyniku do dochodów nieprzekraczającej 10%. Spośród 33 gmin, których budżety zamknęły się deficytem, 69,7% charakteryzowało się relacją wyniku do dochodów poniżej 5%. Największą kwotę nadwyżki budżetowej wykazała gmina Choroszcz (7,6 mln zł), a największy deficyt odnotowano w gminie miejskiej Wysokie Mazowieckie (4,8 mln zł).

Budżety powiatów

W 2015 r. powiaty województwa podlaskiego osiągnęły łącznie dochody w wysokości 749,3 mln zł, tj. o 2,3% większe w stosunku do uzyskanych w 2014 r. (w kraju – spadek o 0,4%). Dochody te stanowiły 3,2% dochodów wszystkich powiatów w kraju.

W omawianym roku najwyższe dochody uzyskały powiaty białostocki – 119,0 mln zł (15,9% ogólnych dochodów powiatów województwa podlaskiego) oraz sokólski – 70,0 mln zł (9,3%), a najniższe – powiaty sejneński – 18,9 mln zł (2,5%) i kolneński – 27,7 mln zł (3,7%).

STRUKTURA DOCHODÓW POWIATÓW WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

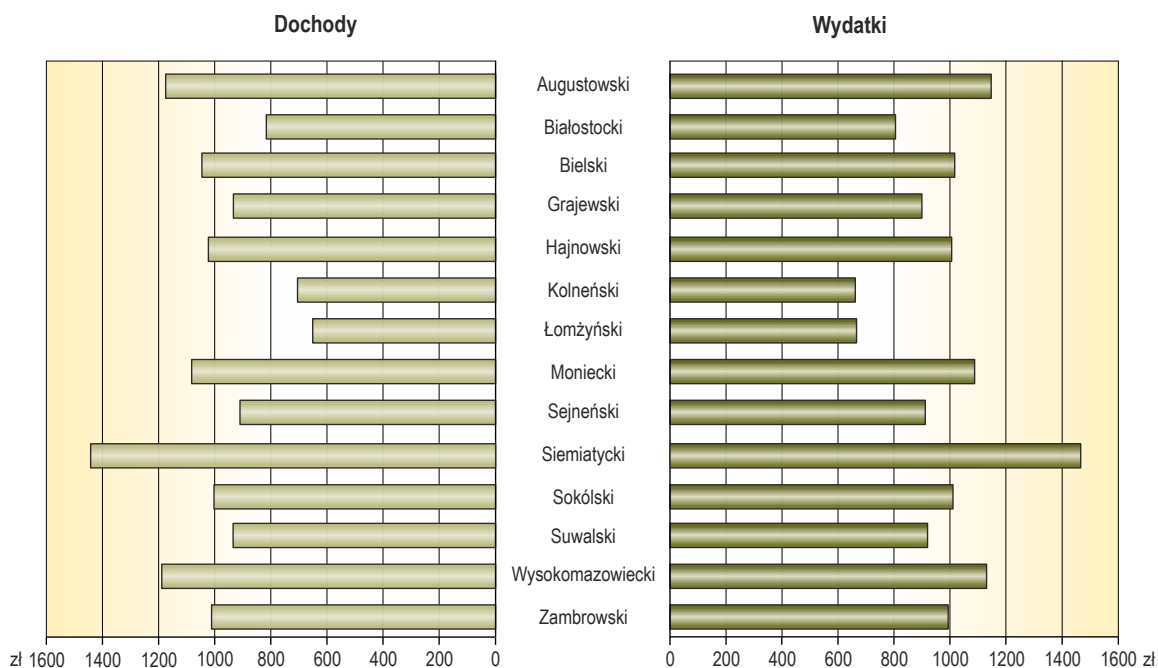
Dochody własne stanowiły 26,4% ogółu dochodów powiatów, przy czym 12,2% dochodów ogółem uzyskano z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Odsetek dochodów własnych w ogólnych dochodach poszczególnych powiatów przekroczył przeciętny poziom w województwie w 6 jednostkach samorządu terytorialnego omawianego szczebla. Najwyższy ich udział zanotowano w powiecie białostockim (42,4%), a najniższy – w powiecie sokólskim (17,4%).

W 2015 r. powiaty otrzymały łącznie dotacje w wysokości 262,1 mln zł, co stanowiło 35,0% ogółu dochodów powiatów. Najwięcej otrzymano dotacji celowych (30,7% dochodów ogółem), w tym zwłaszcza dotacji z budżetu państwa przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej (16,7%). Najwyższy udział dotacji w dochodach ogółem odnotowano w powiecie siemiatyckim (52,5%), a najniższy – w zambrowskim (19,9%).

Największy udział (38,6%) w dochodach powiatów miała subwencja ogólna z budżetu państwa, która wyniosła 289,2 mln zł, tj. o 2,5% mniej niż przed rokiem. Na część oświatową przypadało 180,9 mln zł, tj. 62,6% subwencji ogólnej, a 24,1% łącznych dochodów powiatów. W 9 powiatach udział subwencji ogólnej w ich dochodach był wyższy niż średnio w województwie. Najwyższy jej odsetek zanotowano w powiecie grajewskim (55,3%), a najniższy – w białostockim (19,4%).

W analizowanym roku dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 983 zł i zwiększyły się o 2,8% w porównaniu z 2014 r. W skali województwa najwyższe dochody (1444 zł) przypadały na 1 mieszkańca powiatu siemiatyckiego, zaś najniższe (652 zł) na 1 mieszkańca powiatu łomżyńskiego.

DOCHODY I WYDATKI POWIATÓW NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.

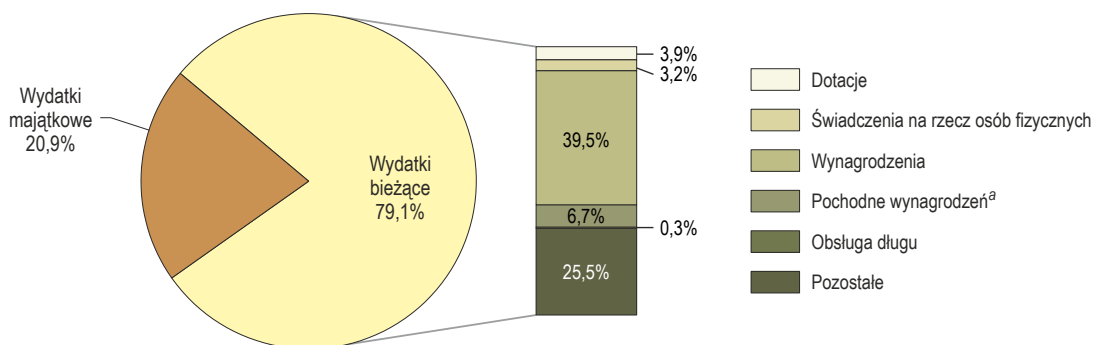

W 2015 r. wydatki powiatów województwa podlaskiego wyniosły 737,6 mln zł, tj. o 0,8% więcej niż przed rokiem (w kraju – spadek o 1,4%). Stanowiły one 3,1% wydatków wszystkich powiatów w Polsce.

Największe wydatki poniosły powiaty białostocki (15,9% łącznych wydatków powiatów w województwie) i sokółski (9,6%), a najmniejsze – powiaty sejneński (2,6%) i kolneński (3,5%).

W strukturze wydatków powiatów dominowały wydatki bieżące, które osiągnęły wartość 583,1 mln zł, czyli 79,1% ogólnej ich wartości. Istotną część wydatków bieżących (49,9%) stanowiły środki przeznaczone na wynagrodzenia. Największy udział wydatków bieżących w ogólnej kwocie wydatków odnotowano w powiecie kolneńskim (95,2%), a najniższy – w monieckim (68,6%). W 8 powiatach odsetek ten był wyższy niż przeciętnie w województwie.

STRUKTURA WYDATKÓW POWIATÓW WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

^a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Na wydatki majątkowe, stanowiące 20,9% ogółu wydatków, samorzady powiatów przeznaczyły łącznie 154,5 mln zł, czyli o 20,2% więcej niż w 2014 r. Środki te wydatkowano niemal w całości (152,1 mln zł, czyli 98,4%) na zadania inwestycyjne. Największy udział wydatków przeznaczonych na te zadania odnotowano w ogólnych wydatkach powiatu monieckiego (31,4%), a najniższy – powiatu kolneńskiego (4,8%).

W strukturze wydatków powiatów według działów przeważały środki przeznaczone na oświatę i wychowanie (22,7%), transport i łączność (19,6%) oraz pomoc społeczną (11,1%). Największy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w powiatach: grajewskim (40,4%), zambrowskim (36,1%) i wysokomazowieckim (33,5%), zaś najniższy – w powiecie łomżyńskim (1,6%). Na transport i łączność największą część środków finansowych wydatkowano w powiatach łomżyńskim (32,7%) i sokólskim (28,6%), zaś w powiecie sejneńskim odnotowano najniższy udział wydatków na ten dział (8,1%). Największy odsetek wydatków na pomoc społeczną przeznaczyły powiaty białostocki (24,6%) i suwalski (16,3%), a najmniejszy – powiat sokólski (4,5%).

Powiaty województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydały 967 zł, co oznacza wzrost o 1,3% w stosunku do poprzedniego roku. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca poniosły powiaty: siemiatycki (1467 zł), augustowski (1148 zł), wysokomazowiecki (1131 zł) oraz moniecki (1088 zł). W 7 powiatach wydatki na 1 mieszkańca nie przekroczyły 1000 zł, a najniższe zanotowano w powiatach kolneńskim (662 zł) i łomżyńskim (666 zł).

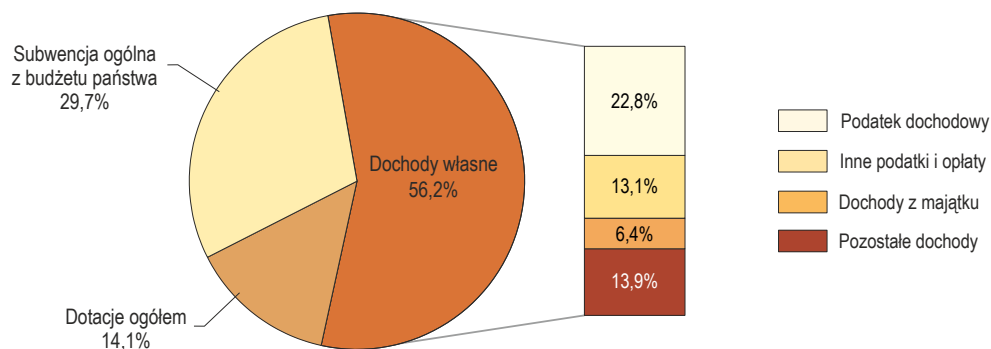
W 2015 r. budżety powiatów województwa podlaskiego zamknęły się łączną nadwyżką, wynoszącą 11,7 mln zł. Dodatni wynik finansowy uzyskało 9 powiatów, w tym najwyższy – powiat wysokomazowiecki (3,5 mln zł), zaś pozostałe 5 powiatów wykazało niedobór budżetowy, a największy – powiat siemiatycki (1,1 mln zł).

Budżety miast na prawach powiatu

W 2015 r. dochody budżetów miast na prawach powiatu województwa podlaskiego, tj. Białegostoku, Łomży i Suwałk ukształtowały się na poziomie 1941,3 mln zł, czyli o 17,7% niższym niż w roku poprzednim (w kraju dochody miast na prawach powiatu w skali roku wzrosły o 3,4%). Dochody te stanowiły 2,8% dochodów wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce.

W analizowanym okresie najwyższe dochody (1364,4 mln zł) odnotowano w Białymstoku i stanowiły one 70,3% łącznych dochodów miast na prawach powiatu w województwie. W Suwałkach dochody ukształtowały się na poziomie 312,0 mln zł, natomiast w Łomży – 264,9 mln zł, a ich udział w ogólnych dochodach omawianych jednostek samorządu terytorialnego wyniósł odpowiednio 16,1% i 13,6%.

STRUKTURA DOCHODÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

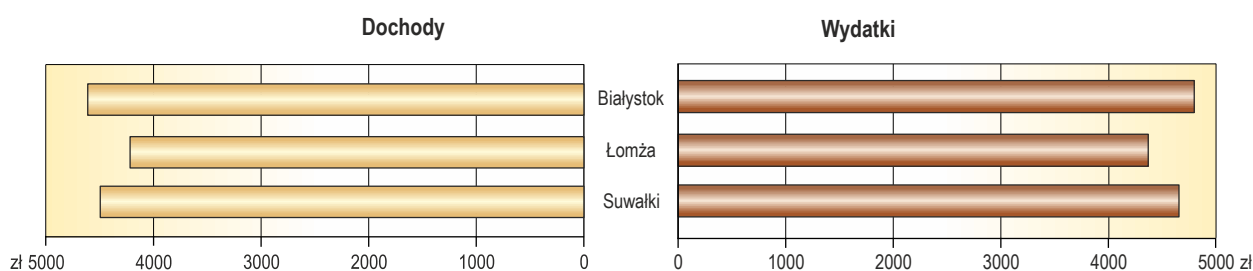
W strukturze dochodów miast na prawach powiatu dominowały dochody własne (56,2%), które w 2015 r. osiągnęły wartość 1091,5 mln zł, tj. o 20,3% niższą niż przed rokiem. Udział dochodów własnych w ogólnych dochodach poszczególnych miast kształtował się następująco: w Białymstoku – 60,0%, w Suwałkach – 48,7%, a w Łomży – 45,7%. Największy odsetek wśród dochodów własnych (38,5% dochodów własnych i 21,6% dochodów ogółem) stanowiły udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 420,1 mln zł oraz dochody z podatku od nieruchomości w wysokości 211,0 mln zł (19,3% dochodów własnych i 10,9% dochodów ogółem).

Dotacje stanowiły 14,1% dochodów miast na prawach powiatów. Z tego tytułu omawiane jednostki samorządu terytorialnego województwa podlaskiego otrzymały 273,0 mln zł, tj. o 36,1% mniej niż przed rokiem. Największy udział dotacji w dochodach poszczególnych miast zanotowano w Suwałkach (18,6%), natomiast najniższy wystąpił w Białymstoku (12,5%). W łącznej sumie dotacji znaczący udział (52,4%) miały dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w wysokości 143,0 mln zł (7,4% dochodów ogółem), które wzrosły o 5,7% w skali roku. Ich największy odsetek odnotowano w dochodach Suwałk (9,8%), a najniższy – w dochodach Białegostoku (6,5%).

Budżety miast na prawach powiatu zasilane były również subwencją ogólną z budżetu państwa, która w 2015 r. zamknęła się kwotą 576,8 mln zł, co stanowiło 29,7% ich wpływów. W porównaniu z 2014 r. dochody z tego tytułu zwiększyły się o 2,4%. Subwencja ogólna stanowiła 37,9% dochodów Łomży, 32,7% – Suwałk, a 27,5% – Białegostoku. Na część oświatową przypadało 526,8 mln zł, tj. o 2,0% więcej środków niż przed rokiem. Kwota ta stanowiła 91,3% subwencji ogólnej i 27,1% ogólnych dochodów miast na prawach powiatu.

W 2015 r. dochody miast na prawach powiatu przypadające na 1 mieszkańca wyniosły 4539 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się o 17,8%. W skali województwa najwyższe dochody na 1 mieszkańca, wynoszące 4615 zł, odnotowano w Białymstoku (spadek o 21,4% w odniesieniu do 2014 r.), niższe – 4499 zł – w Suwałkach (spadek o 0,9%), a najniższe – 4222 zł – w Łomży (spadek o 14,9%).

DOCHODY I WYDATKI MIAST NA PRAWACH POWIATU NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.

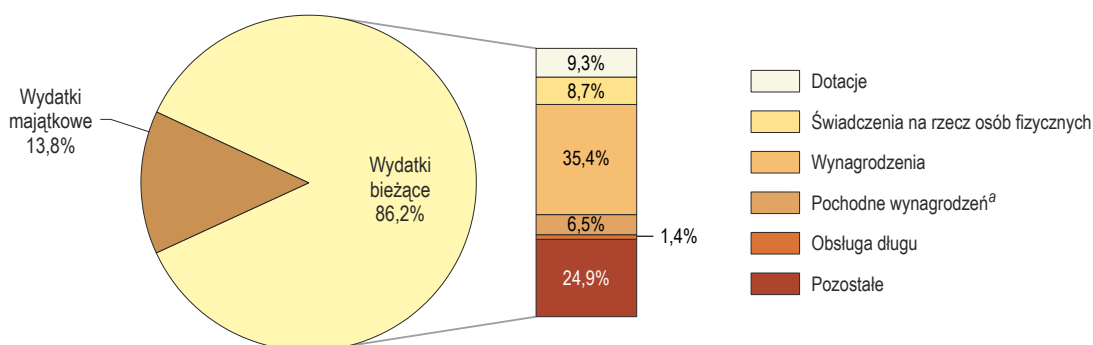
Wydatki miast na prawach powiatu w województwie podlaskim zamknęły się kwotą 2017,2 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się o 5,7% (w kraju wzrosły o 0,2%). Stanowiły one 2,9% wydatków wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce.

Z ogólnej kwoty wydatków omawianych jednostek samorządu terytorialnego w województwie 70,4% zrealizowano w Białymstoku, 16,0% – w Suwałkach, a pozostałe 13,6% – w Łomży.

W strukturze wydatków miast na prawach powiatu według rodzajów przeważały wydatki bieżące, które ukształtowały się na poziomie 1738,6 mln zł (tj. o 2,2% wyższym niż w roku poprzednim) i stanowiły 86,2%

wydatków ogółem. Najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w Białymstoku (86,9%), a najniższy – w Suwałkach (83,6%). Znaczna ich część – 714,7 mln zł, tj. 41,1% wydatków bieżących i 35,4% wydatków ogółem – przeznaczona została na wynagrodzenia i było to o 2,0% więcej niż przed rokiem. Drugą pod względem wysokości kwotę – 439,8 mln zł, tj. 25,3% wydatków bieżących i 21,8% wydatków ogółem – przeznaczono na zakup materiałów i usług. W skali roku najbardziej wzrosły wydatki z tytułu dotacji (o 11,1%), a także pochodnych od wynagrodzeń oraz zakupu materiałów i usług (po 2,4%), a największy spadek odnotowano w przypadku wydatków przeznaczonych na obsługę długu (o 19,7%).

STRUKTURA WYDATKÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

^a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Miasta na prawach powiatu przeznaczyły na wydatki majątkowe 278,6 mln zł, czyli o 36,5% mniej niż w 2014 r. Środki te wydatkowano niemal w całości (95,7%) na zadania inwestycyjne. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wyniósł 13,2% wobec 20,1% przed rokiem, przy czym najwyższy ich odsetek zanotowano w Suwałkach (15,6%), natomiast najniższy – w Białymstoku (12,7%).

Analiza wydatków miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej wykazała, że w 2015 r. najwyższą kwotę przeznaczono na oświatę i wychowanie – 775,6 mln zł (38,4% wydatków ogółem), tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem. Największy udział środków przeznaczonych na ten cel (43,0%) zanotowano w wydatkach Łomży, a najniższy (37,6%) – w Białymstoku. Na pomoc społeczną wydano łącznie 273,9 mln zł (13,6% wydatków ogółem), tj. o 0,7% mniej niż rok wcześniej. Największy odsetek funduszy przeznaczonych na ten dział odnotowano w Suwałkach (16,0%), a najniższy – w Białymstoku (12,9%).

Miasta na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydały łącznie 4716 zł, tj. o 5,8% mniej niż przed rokiem. Spośród omawianych jednostek najwyższe wydatki na 1 mieszkańca poniosło miasto Białystok (4802 zł), następnie Suwałki (4659 zł), a najniższe – miasto Łomża (4374 zł).

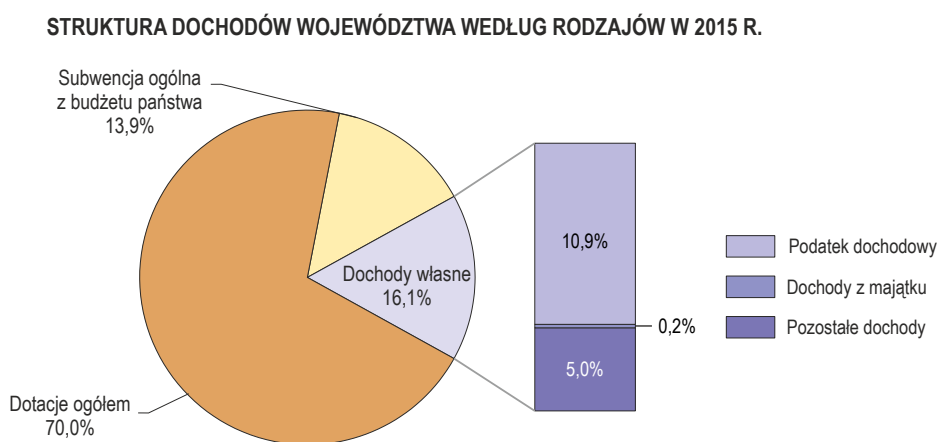
W 2015 r. miasta na prawach powiatu w województwie podlaskim zamknęły rok budżetowy deficytem w łącznej kwocie 75,9 mln zł. W Białymstoku deficyt ukształtował się na poziomie 55,2 mln zł, w Suwałkach – 11,1 mln zł, a w Łomży – 9,6 mln zł. Relacja wyniku do dochodów łącznie w tych miastach wyniosła minus 3,9% (w 2014 r. – 9,4%) i przyjmowała wartości: od minus 4,0% w Białymstoku do minus 3,6% w Suwałkach i Łomży.

W 2015 r. dochody województwa podlaskiego wyniosły 847,6 mln zł i były o 10,6% wyższe niż w roku poprzednim (w kraju dochody województw ogółem zmniejszyły się o 3,6%). Stanowiły one 5,0% dochodów wszystkich województw w Polsce.

Dochody własne w kwocie 136,3 mln zł, tj. o 29,3% większej niż w 2014 r., obejmowały 16,1% ogólnych dochodów województwa. Najwyższy udział w strukturze dochodów własnych (47,4%) miały udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, które w analizowanym okresie wyniosły 64,6 mln zł i były o 8,8% wyższe niż rok wcześniej.

Znaczna część dochodów województwa podlaskiego (70,0%) pochodziła z dotacji, które w 2015 r. osiągnęły wartość 593,3 mln zł i były o 18,9% wyższe niż w poprzednim roku. Dominowały wśród nich dotacje lub płatności przekazane w ramach budżetu środków europejskich na finansowanie i współfinansowanie projektów i programów realizowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, które wyniosły 497,1 mln zł i stanowiły 58,7% łącznych dochodów województwa oraz 83,8% dotacji ogółem.

Dochody województwa podlaskiego uzupełniała subwencja ogólna, która w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 118,0 mln zł (o 27,2% niższym niż w 2014 r.), a jej udział w dochodach województwa wyniósł 13,9%. Najwięcej środków z subwencji pochodziło z części wyrównawczej – 74,6 mln zł (8,8% ogółu dochodów), a następnie z części regionalnej – 24,3 mln zł (2,9%) i oświatowej – 17,3 mln zł (2,0%).

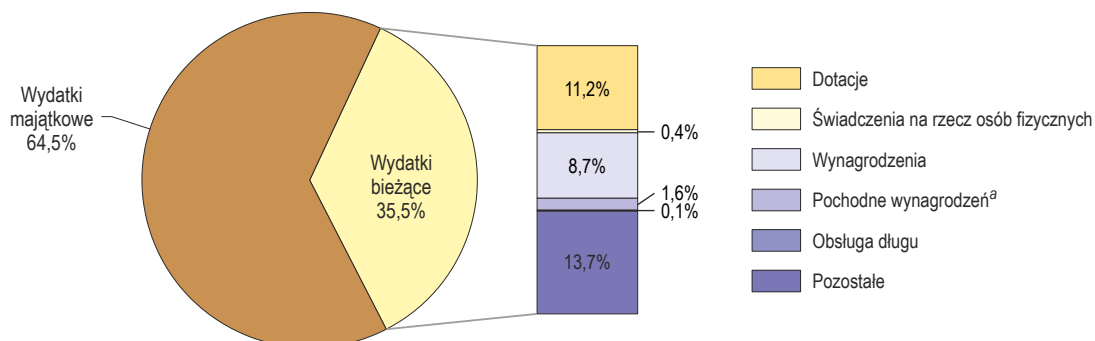
W 2015 r. dochody województwa podlaskiego przypadające na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 712 zł (o 10,9% wyższym niż rok wcześniej), w tym dochody własne na 1 mieszkańca wyniosły 115 zł (o 29,6% więcej niż w 2014 r.). W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody województwa podlaskiego były o 267 zł wyższe od przeciętnych w kraju, a dochody własne – o 72 zł niższe niż średnio w Polsce.

W 2015 r. wydatki województwa zamknęły się w kwocie 930,7 mln zł, tj. o 25,1% wyższej niż w roku poprzednim (w kraju spadek o 5,7%). Stanowiły one 5,4% wydatków wszystkich województw.

W wydatkach województwa dominowały wydatki majątkowe, które stanowiły 64,5% wydatków ogółem. W analizowanym roku osiągnęły one wartość 600,4 mln zł, tj. o 39,1% wyższą niż przed rokiem. Niemal w całości (99,5%) były one przeznaczone na inwestycje.

Na wydatki bieżące samorząd województwa przekazał łącznie 330,3 mln zł, czyli o 5,8% więcej niż rok wcześniej. Spośród wydatków bieżących najwięcej, bo aż 103,8 mln zł (11,2% ogółu wydatków) przeznaczono na dotacje, następnie 80,8 mln zł (8,7%) – na wynagrodzenia oraz 74,1 mln zł (8,0%) – na zakup materiałów i usług.

STRUKTURA WYDATKÓW WOJEWÓDZTWA WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

W strukturze wydatków województwa podlaskiego według działów klasyfikacji budżetowej przeważały środki na cele związane z transportem i łącznością (54,1%). Mniejszą część funduszy przeznaczono na ochronę zdrowia (9,5%), informatykę (6,7%), administrację publiczną (6,3%), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (5,8%), turystykę (4,6%) oraz rolnictwo i łowiectwo (3,9%).

W 2015 r. wydatki samorządu województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 782 zł (tj. o 25,4% więcej niż rok wcześniej), z czego 502 zł (o 39,4% więcej niż w 2014 r.) wydatkowano na inwestycje.

Budżet samorządu województwa podlaskiego zamknął się w omawianym roku deficytem w kwocie 83,1 mln zł (w 2014 r. nadwyżką budżetową w wysokości 22,6 mln zł).

Tabl. 2. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tysiącach złotych				
O g ó l e m	6107168,1	2568966,9	749322,7	1941312,3	847566,2
Dochody własne	2534242,0	1108483,9	197990,2	1091464,3	136303,6
w tym:					
Udziały w podatku dochodowym	973760,8	345466,6	93429,6	442009,5	92855,1
od osób prawnych	99635,5	10743,4	2351,5	21928,6	64611,9
od osób fizycznych	874125,3	334723,2	91078,1	420080,9	28243,1
Podatek od nieruchomości	553863,5	342834,4	x	211029,1	x
Podatek rolny	61442,6	61129,8	x	312,8	x
Podatek od środków transportowych	29608,4	17393,7	x	12214,8	x
Podatek od czynności cywilnoprawnych	38130,5	17292,7	x	20837,8	x
Opłata skarbowa	9390,9	4017,4	x	5373,6	x
Dochody z majątku	181992,6	50013,2	6991,4	123715,7	1272,3
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	90543,7	22169,0	4345,3	63138,7	890,8
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	53909,9	46036,3	4928,3	2871,3	74,0
Dotacje ogółem	1790223,3	661771,1	262131,8	273024,3	593296,1
Dotacje celowe	1068711,3	502282,4	230238,0	241725,8	94465,0
z budżetu państwa	935727,2	462532,8	170201,9	219497,5	83495,0
na zadania:					
z zakresu administracji rządowej	613059,2	299222,5	124926,3	143000,7	45909,7
własne	321570,0	162448,9	45186,5	76349,4	37585,3
realizowane na podstawie porozu- mień z organami administracji rządowej	1098,0	861,5	89,1	147,4	–
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	62637,0	22425,2	28625,2	7690,9	3895,7
otrzymane z państwowych funduszy celowych	26066,7	5172,7	206,5	14437,5	6250,0
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań	44280,3	12151,6	31204,4	100,0	824,3
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	719239,5	159471,9	31893,7	30734,4	497139,6
Dotacje z paragrafów 205 i 625 ^b	2272,5	16,9	–	564,1	1691,5
Subwencja ogólna z budżetu państwa	1782702,8	798712,0	289200,7	576823,6	117966,5
W tym część oświatowa	1245505,1	520453,4	180936,1	526786,6	17329,0

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

Tabl. 3. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tysiącach złotych				
O g ó l e m	6107168,1	2568966,9	749322,7	1941312,3	847566,2
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	147091,0	87636,2	32931,7	76,7	26446,3
Przetwórstwo przemysłowe	807,1	–	207,7	–	599,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	17107,8	17107,8	–	–	–
Transport i łączność	501525,7	69618,1	80618,7	104374,7	246914,3
Gospodarka mieszkaniowa	190272,9	56196,5	7212,8	126129,6	734,0
Działalność usługowa	25458,1	470,2	10856,3	13963,1	168,5
Administracja publiczna	85318,3	22320,7	18949,4	36327,8	7720,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	79500,3	2554,2	42090,2	34855,9	–
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	1740468,7	832980,4	101245,7	713009,8	93232,7
Różne rozliczenia	2101883,5	808504,4	289946,1	580104,4	423328,6
Oświata i wychowanie	124739,9	61155,9	13311,2	49376,1	896,7
Ochrona zdrowia	39851,8	159,0	38100,3	1406,4	186,1
Pomoc społeczna	547190,3	321563,4	54319,7	165422,9	5884,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	45121,6	9551,5	23416,5	8949,7	3204,
Edukacyjna opieka wychowawcza	21425,4	12666,9	1958,5	6658,5	141,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	249653,5	175462,0	2226,7	71175,6	789,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	15217,3	8724,4	3460,8	92,0	2940,1
Kultura fizyczna	28365,2	14261,8	558,5	13434,4	110,5

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 4. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tysiącach złotych				
O g ó l e m	6167473,9	2482025,8	737576,9	2017175,8	930695,4
Wydatki bieżące	4657664,6	2005643,5	583101,7	1738581,6	330337,8
w tym:					
Dotacje	431590,4	110398,3	28896,6	188484,5	103810,9
w tym dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych	17497,5	5213,4	108,1	12176,1	–
Świadczenia na rzecz osób fizycznych ...	569552,8	367881,1	23510,9	174890,8	3269,9

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 4. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tysiącach złotych				
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	3592310,8	1501468,7	527756,5	1345185,9	217899,7
w tym:					
wynagrodzenia	1883828,3	797205,6	291130,2	714679,3	80813,1
w tym osobowe	1708163,7	720298,6	260318,8	653115,5	74430,8
pochodne od wynagrodzeń ^b	347363,8	153109,2	49304,9	130297,6	14652,2
zakup materiałów i usług	1038902,5	393488,3	131484,5	439825,5	74104,2
wydatki na obsługę długu	48578,6	18121,8	2078,5	27796,7	581,6
wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń	150,7	–	150,7	–	–
Wydatki majątkowe	1509809,3	476382,3	154475,2	278594,2	600357,6
W tym inwestycyjne ^c	1490563,4	474509,3	152075,2	266534,8	597444,1

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

Tabl. 5. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tysiącach złotych				
O g ó l e m	6167473,9	2482025,8	737576,9	2017175,8	930695,4
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	162180,1	93126,0	33061,9	79,6	35912,6
Przetwórstwo przemysłowe.....	22327,9	–	231,7	–	22096,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	15293,6	15293,6	–	–	–
Transport i łączność	1126139,3	228662,2	144916,1	249055,8	503505,2
Gospodarka mieszkaniowa	155629,0	60118,8	3972,4	90480,4	1057,5
Działalność usługowa	64517,4	4002,4	10449,7	47357,8	2707,5
Administracja publiczna	528018,3	276015,7	76854,4	116389,7	58758,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	116887,9	26343,9	42697,1	47796,9	50,0
Obsługa długu publicznego	48677,3	18137,9	2082,0	27875,8	581,6
Różne rozliczenia	5016,5	4283,4	87,1	646,1	–
Oświata i wychowanie	1808589,6	845337,1	167495,1	775575,1	20182,2
Ochrona zdrowia	169835,7	13047,5	49287,4	18796,2	88704,6
Pomoc społeczna	768234,1	404468,1	81718,9	273937,6	8109,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	104648,2	15381,8	44197,2	29435,3	15634,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	138315,8	32295,1	38175,4	66813,2	1032,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	379299,6	250514,5	1364,9	126680,5	739,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	183379,2	74079,1	6075,1	49667,4	53557,5
Kultura fizyczna	142422,8	47325,8	2635,1	82483,6	9978,3

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.